

Oikaisuvaatimus /varallaoloajan palkkasaatavia koskeva vaatimus, J. K

Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Laura Natunen Pohjois-Savon pelastuslaitoksen hallinto

Taustaa

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen päiväpaloasemilla on henkilöstöä virka-ajan ulkopuolella paikallissopimuksen mukaisessa vapaamuotoisessa varallaolossa.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella varallaolon sisällöstä on sovittu erillisellä paikallisella virka- ja työehtosopimuksella henkilöstöjärjestöjen edustajien ja Pohjois-Savon pelastuslaitoksen/Kuopion kaupungin kanssa. Paikallissopimus on tullut voimaan 6.2.2004. Paikallista virka- ja työehtosopimus on sovellettu pelastustoimen henkilöstön palvelussuhteen ehtoihin. Paikallisessa sopimuksessa on kerrottu määräykset varallaolijan velvoitteista.

Kuopion kaupungille/Pohjois-Savon pelastuslaitokselle on tullut vuodesta 2015 alkaen pelastuslaitoksen palveluksessa olevaa henkilöstöä koskien vaatimuksia varallaolon lukemiseksi työajaksi. Tällä hetkellä vaatimuksia on yhteensä 137 henkilöltä. Osasta vaatimuksista on pidetty paikallisneuvottelut. Osa on edennyt keskusneuvotteluihin ja edelleen työtuomioistuinten käsittelyyn.

Jari Kuuselan vaatimus

Jari Kuusela on lähettänyt Kuopion kaupungille/Pohjois-Savon pelastuslaitokselle palkkasaatavia koskevan vaatimuksen, jossa on vaadittu, että varallaoloaika tulisi lukea työajaksi ja että työnantajan tulisi korvata tehty varallaoloaika takautuvasti täysimääräisenä viivästyskorikoineen. Palkkasaatavavaatimuksen yhteydessä on vaadittu, että virkamääräyksen perusteella tehdystä varallaolosta tehdään valituskelpoinen päätös. Vs. pelastusjohtaja Lauri Holappa on tehnyt asiasta viranhaltijapäätöksen 3.1.2022, henkilöstöasiat 1 §/2022. Päätös on koskenut virkasuhteessa suoritettua varallaoloa.

Vs. pelastusjohtajan virkavalintapäätöksestä on tehty oikaisuvaatimus määräajassa aluepelastuslautakunnalle. Oikaisuvaatimus jaetaan esityslistan liitteenä.

Jari Kuusela vaatii, että vs. pelastusjohtaja Lauri Holapan päätös kumotaan,
ja:

1. vahvistetaan, että Jari Kuuselan Kuopion kaupungin palveluksessa varallaoloksi luettu aika tulee kokonaisuudessaan työajaksi seuraavilta ajoilta:
2.5-31.7.2017
1.8-31.10.2017
1.11-31.12.2017

1.1-28.2.2018
15.3-16.3.2018
16.3-31.5.2018
1.6-31.8.2018
1.9-31.12.2018
1.1.-28.2.2019
1.3-31.3.2019
17.6-4.8.2019
1.10-4.10.2019

2. velvoitetaan Kuopion kaupunki maksamaan Kuuselalle yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisia palkkasaatavia enintään 200.000 euroa.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella varallaolon sisällöstä on sovittu erillisellä paikallisella virka- ja työehtosopimuksella henkilöstöjärjestöjen edustajien ja Pohjois-Savon pelastuslaitoksen/Kuopion kaupungin kanssa, joka on tullut voimaan 6.2.2004. Paikallista virka- ja työehtosopimus on sovellettu pelastustoimen henkilöstön palvelussuhteen ehtoihin. Paikallisessa sopimuksessa on määräykset varallaolijan velvoitteista.

Paikallisessa sopimuksessa on todettu muun muassa seuraavaa: "Kyseessä on vapaamuotoinen varallaolo. Varallaolijan tulee olla välittömästi tavoitettavissa matkapuhelimessa tai muulla viestivälineellä. Hänellä on oikeus liikkua lähtövalmiina taajaman läheisyydessä. Varallaolo korvataan vuoden 2004 alusta lukien 35 % mukaan ja vuoden 2005 alusta lukien 37 % mukaan. Vuoden 2006 alusta lukien viikonlopun varallaolo ja arkipyhän varallaolo korvataan 40 % mukaan. Viikonlopun varallaolo alkaa, kun perjantain työvuoro päättyy. Viikonlopun varallaolo päättyy, kun maanantain työvuoro alkaa. Arkipyhän varallaolo alkaa, kun sitä edeltävän työvuoro päättyy. Arkipyhän varallaolo päättyy, kun sitä seuraava työvuoro alkaa. Varallaolosta ei anneta em. korvausten lisäksi ylimääräistä vapaata, ellei kyse ole työaikalain viikkolevon antamisesta. Varallaolo koskettaa vain kiireellistä pelastustoimintaa, valmiuden ylläpitoa tai vastaavaa. Varallaolossa olevien henkilöiden ei tarvitse tehdä hallinnollisia töitä ylitöinä paloasemilla."

Pelastuslaitos on myös sisäisin tiedottein ja ohjein vahvistanut varallaolon aikaisten velvoitteiden määräytyvän paikallisen sopimuksen mukaisella tavalla. Varallaolijat ovat saaneet liikkua ja viettää aika koko pelastusasema ympäröivällä taajama-alueella ja sen läheisyydessä ilman, että varallaolijat olisivat olleet sidottuja työhön tai työntekopaikkaan samalla tavalla kuin varsinaisia työtehtäviä suorittaessaan. Pohjois-Savon pelastuslaitoksella ei ole määritelty lähtövalmiusaikaa.

KVTES: III luvun 5 §:n "Varallaoloaika" mukaan: Varallaololla tarkoitetaan sitä, että viranhaltijan/työntekijän on oltava tavoitettavissa niin, että hänet voidaan tarvittaessa kutsua työhön. Varallaoloksi ei katsota velvollisuuta olla työpaikalla työvalmiudessa paitsi silloin, kun viranhaltijalle/työntekijälle on annettu lupa olla varalla valintansa mukaan joko työpaikalla tai määrätyn ehdoin sen ulkopuolella. Varallaoloaikaa ei lueta työaikaan, varallaoloajan pituus ja varallaolon toistuvuus eivät saa haitata kohtuuttomasti viranhaltijan/työntekijän vapaa-ajan käyttöä. Viranhaltijalla varallaolovelvollisuus perustuu sopimukseen tai määräykseen ja työntekijällä sopimukseen."

27.01.2022

Pelastuslaitos ei ole edellyttänyt varallaolijan saapuvan viidessä minuutissa hälytyksen tapahtumisesta pelastusasemalla tai sitä, että varallaolijan olisi tullut saavuttaa kohde kymmenen minuutin kuluttua hälytyksestä.

Riittävää on ollut, että varallaolija on ollut tavoitettavissa paikallisen sopimuksenmukaisesti sekä valmiudessa ryhtyä toimimaan kohtuullisessa ajassa hälytyksen edellyttämällä tavalla. Mitään ehdottomia määräaikoja toiminnalle ei ole asetettu.

Varallaololla on varauduttu onnettomuustilanteisiin normaalin virka-ajan ulkopuolella. Hälytys annetaan koko hälytysosastolle, ja lähes aina hälytyksille osallistuu ei-varallaolossa olevia henkilöitä ja tarvittaessa myös pelastuslaitoksen jatkuvasti miehitettyjen pelastusasemien henkilöstöä. Varallaolijoita on tuettu vakinaisten pelastusasemien ympärivuorokautisesti töissä olevien paloiesimiesten ja palomestareiden toimesta. Varallaolon aikana varallaolijoilla ei ole ollut lähtökohtaisesti mitään pelastuslaitoksen työtehtäviä eikä heitä ole millään tavoin sidottu työtehtäviin. Hälytysten toistuvuus varallaoloaikana on ollut vähäinen, eivätkö hälytystehtävät ole olleet kestoltaan erityisen pitkiä.

Kuopion kaupunki/Pohjois-Savon pelastuslaitos toteaa, että Jari Kuuselan virkasuhteessa tekemä varallaolo on KVTES:n III luvun 5 §:n mukaista varallaoloa, ei työaikaa. Pelastuslaitos katsoo, että Jari Kuusela on voinut varallaoloaikana keskittyä omiin henkilökohtaisiin intresseihin. Häntä ei ole edellytetty sellaista lähtövalmiutta eikä varallaoloon ole liittynyt muitakaan velvoitteita tai olosuhteita, joiden perusteella varallaoloaikaa tulisi pitää työaikana.

Pelastusjohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Esitys

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituilla perusteilla.

Liitteet

- 6 vs. pelastusjohtajan viranhaltijapäätös 3.1.2022. henkilöstöasiat 1 § 2022
- 7 Oikaisuvaatimus

Valmistelija

Laura Natunen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 8111

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Jukka Koponen

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituilla perusteilla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta

Pöytäkirja

1/2022

4 (5)

8 §

27.01.2022

Pöytäkirjaan merkittiin, että Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan jäsen Joonas Pellikka oli poissa kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana (intressijääviys).

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta

Pöytäkirja

1/2022

5 (5)

27.01.2022

8 §